

Comissió de Formació Contínua de les Professions Sanitàries de la Comunitat Valenciana

Valoració del component qualitatiu de la sol·licitud d'activitat formativa

Elaboració

Els crèdits de formació continuada són el producte de les hores de duració de l'activitat, per la qualitat d'esta, mesurada a través d'un formulari de valoració que examina 5 factors, vigent des de fa quasi 20 anys i que, evidentment, necessitava una actualització, a partir de la revisió realitzada per diferents secretaries tècniques del conjunt de l'Estat.

Valoració del component qualitatiu

El resultat d'esta revisió es va presentar en les jornades de secretaries tècniques de Madrid el mes de juny de 2015 i després de diferents reunions s'ha elaborat l'instrument de valoració que presentem a continuació i que la Comissió nacional de formació continuada va aprovar el 8 de juny de 2016.

Este instrument nou no naix amb vocació de perpetuïtat, sinó que estarà subjecte a revisió i millora permanent a fi d'adaptar-se el millor possible en qualsevol moment a les necessitats del sistema d'acreditació.

En el procés d'acreditació d'una activitat de formació continuada, tres persones expertes realitzen una valoració de la qualitat d'esta. Puntuen cada un dels cinc factors basant-se en una escala Likert amb cinc nivells de resposta (0/1/2/3/4).

Ponderació del component qualitatiu

Si partim de la base de la importància desigual que es concedeix a cada un dels criteris en què es basa el component qualitatiu, s'utilitza un factor de ponderació en cada cas.

1. **Pertinència** de l'activitat x 2.0
2. **Objectius** de l'activitat x 1.0
3. **Metodologia docent** x 1.5
4. **Avaluació** x 1.5
5. **Organització i logística** x 1.0

En les pàgines següents reflectirem les diferents valoracions de cada un dels ítems.

Pertinència de l'activitat

El contingut de l'activitat en qüestió ha de respondre a algun tipus de necessitat o demanda prou explicitada i justificada.

- 0.0 No passaria a avaluació:
Sense omplir (en blanc).
No corresponen a la professió o a les professions diana de l'activitat.
La informació no té a veure amb la temàtica o amb els aspectes a valorar.
- 0.1 Es descriu el problema detectat però els arguments són vagues (talla-apega), amb mètodes poc definits de detecció, sense justificar.
- 0.2 Es descriu el problema i es contextualitza en relació amb els professionals a qui va dirigida l'activitat. S'aporten referències sobre les necessitats detectades i es concreten els mètodes de detecció utilitzats.
- 0.3 A més, s'aporta la informació que evidencia el problema detectat amb arguments o referències contrastables.
- 0.4 Es concreta com esta activitat pretén millorar el problema i s'exposa el benefici que s'espera de la realització d'esta.

Objectius de l'activitat formativa

L'activitat ha d'estar prou explicada en els seus objectius, i ha de distingir els **objectius generals** i els **objectius específics**.

Els primers fan referència a l'objectiu educatiu en el sentit més ampli i els segons a la formulació en termes de quina àrea de la formació continuada es considera prioritària (adquisició d'habilitats o destreses concretes, adquisició o millora d'actituds, etc.).

- 0.0 (Qualsevol de les següents possibilitats)
No expliquen el que es pretén aconseguir.
No tenen relació amb el contingut de l'activitat.
No tenen relació amb els professionals diana.
No tenen relació amb la necessitat detectada.
- 0.1 El títol del curs es vincula clarament amb els objectius generals de l'activitat (relació amb els continguts de l'activitat).
Els objectius generals són comprensibles i indiquen el propòsit de la formació.
Els específics, o són poc clars, o es confonen amb l'índex de continguts.
- 0.2 Els objectius generals estan descrits en poques frases, són concrets, comprensibles i adequats al perfil dels participants.
Els objectius específics fan operatius els generals i es relacionen amb els continguts (inclouen l'acció i el contingut, encara que es limiten als coneixements).
Els objectius són abastables i mesurables.

- 0.3 Es complix l'ítem anterior i, a més:
Els objectius específics fan operatius els generals indicant les habilitats que cal assolir.
Són adequats a la duració de l'activitat i al nombre de participants.
- 0.4 Es complix l'ítem anterior i, a més:
Els objectius contribuïxen de forma inequívoca a resoldre els problemes detectats.
Expressen la consecució de la competència integrant coneixements, habilitats i actituds.

Metodologia docent

És important valorar en cada ocasió: el grau d'adequació de la metodologia als objectius perseguits i als recursos disponibles i el grau d'interacció entre els participants i els docents.

Consideracions prèvies

La valoració serà igual per a activitats presencials i per a no presencials. No obstant això, en les activitats no presencials o parts no presencials d'activitats mixtes s'haurà de fer atenció especial als punts següents:

La metodologia ha d'avaluar dos conceptes fonamentals

- a) Els continguts, la seua provisió, qualitat i gestió.
b) La comunicació, l'estudi personal necessari per a l'aprenentatge efectiu: diàleg, discussió i reflexió. L'experiència d'aprendre es concep com un procés social, no solitari.
- Grau d'accessibilitat al tutor (temps, vies)
  - Tipus de tutoria: presencial, per correspondència, telefònica, telemàtica
  - Descriure l'espai de comunicació en les dimensions de temps (sincròniques/diacròniques) i direcció (unidireccional i bidireccional)
  - Temps de resolució de consultes (termini 48-72h)
  - Disponibilitat de recursos complementaris: material de suport, xats, fòrums...
  - Existència de sistemes de retroacció (*feedback*) amb l'alumne (ajudes, informació sobre el seu progrés – proporcionar preguntes correctes)
  - Qualitat del material d'autoaprenentatge. Material específicament dissenyat per al curs
  - Sistema de seguretat – accés i control de l'alumne

- Sistema d'avaluació de coneixements-aprenentatge
- Sistema d'interacció entre el discent i el tutor

Com es puntua...

Si la metodologia didàctica utilitzada:

- 0.0 No s'adequa als objectius proposats.
No hi ha coherència amb l'organització.
No hi ha interacció.
- 0.1 Té relació amb els objectius.
Simulació de la realitat molt baixa (allunyat del lloc de treball), hi ha poca interacció docent/alumne.
- 0.2 Hi ha interacció alumne/docent i alumne/alumne, evidenciada en el programa de l'activitat. Els recursos són els adequats amb el nivell d'interacció plantejat.
- 0.3 Treballs col·laboratius, casos pràctics, simulació, tallers, jocs de rol.
- 0.4 Context real o casos quasi reals (ha d'incloure's *debriefing* o reflexió sobre la pràctica).

Avaluació

És molt important que quede especificada la utilització o la no-utilització d'algun tipus d'avaluació, ja siga dels participants, dels docents, de la mateixa activitat pel que fa als seus objectius o del procés formatiu.

Consideracions

L'enquesta de satisfacció és obligatòria, però puntuaria 0.1 (amb nombre de preguntes suficients per a mesurar organització/recursos, capacitat docent, metodologia docent, utilitat per al lloc de treball).

Escala proposada

- 0.0 Les ferramentes d'avaluació no complixen els requisits.
L'enquesta no complix amb els estàndards: organització, metodologia, docents i utilitat/aplicabilitat per al lloc de treball i el sistema d'avaluació proposat no és coherent amb l'activitat.
- 0.1 Avaluació de la satisfacció (enquesta).
L'enquesta haurà de disposar de preguntes suficients per a avaluar organització i metodologia docents i utilitat/aplicabilitat per al lloc de treball.

- 0.2 Avaluació d'aprenentatge (nivell de coneixements). Amb qualificació final (requisit de superació). Les activitats a distància obligatòriament tindran avaluació de coneixements.
Característiques de l'avaluació:
Proves d'avaluació de coneixements amb requisit de superació per a obtenir el certificat, s'hi haurà de presentar el full d'anotacions corresponent.
Si són proves de tipus test: quan l'activitat dure entre 2 i 5 hores lectives, la prova haurà de tindre un mínim de 10 preguntes. Si la duració és major, se sol·licitarà un mínim d'una pregunta/hora lectiva (exemple: 6h/11 preguntes, 7h/12 preguntes). Si es tracta de preguntes tancades, haurà de tindre almenys 4 alternatives de resposta, no s'admetran com a opcions de resposta vertader/fals. El percentatge d'encerts exigint per a la superació no haurà de ser inferior al 70 %, en el cas que hi haja sistemes de correcció de l'atzar (punts negatius), o al 80 %, en el cas que no n'hi haja.
- 0.3 Avaluació de l'aprenentatge (nivell competencial: integració de coneixements, habilitats, actituds i valors). Amb qualificació final o retroacció amb informe del professor.
Característiques de l'avaluació:
Prova d'avaluació que requereisca integració de coneixements, actituds i habilitats amb retroacció a l'alumne, duta a terme en context real o en situació o escenari simulat. És necessari presentar el full d'anotacions d'avaluació o l'informe de retroacció corresponent i els requisits de superació.
- 0.4 Avaluació de la transferència o impacte.
Per a valorar la transferència:
Verificació de la transferència de l'aprenentatge al lloc de treball, en el context real, realitzada per l'organització on treballa l'alumne o l'entitat proveïdora de la formació.
Per a valorar l'impacte:
L'impacte es determinarà a través d'indicadors mesurables de manera objectiva i demostrable presentant els resultats preactivitat i postactivitat.

Organització i logística

Consideracions

El propòsit de l'organització i logística d'una activitat de formació és garantir que totes les activitats previstes es puguen realitzar en el moment adient i de manera adequada.

Açò és especialment important pel que fa a les metodologies didàctiques avaluadores.

En l'organització ha de mostrar-se la coherència amb els objectius docents i les metodologies.

De tots els elements que entren a formar part de l'organització i logística, cal destacar:

- La duració de l'activitat**
- Els continguts**
- El perfil del docent**
- La proporció entre docents i estudiants**
- Els recursos**
- Mètode de selecció dels alumnes**

Cada un d'estos elements ha d'assolir un nivell o configuració mínims que s'expressa en les pàgines següents per a ser tinguts en compte i ser valorables.

Nivells o configuracions mínimes

1. La duració de l'activitat

El temps és una variable que afecta clarament l'aprenentatge. Les hores de duració i la distribució d'estes són rellevants per a la qualitat de la formació: teòriques, pràctiques, treball personal, treball en grup, extensió de la jornada de formació, etc. El nivell o configuració mínim per a ser tingut en compte en la valoració es descriu a continuació:

Nivell	Adequat
Nombre d'hores de duració	Permet desenrotllar tot el temari i les activitats previstes i, per tant, s'assolixen tots els objectius declarats.
Cronograma	Expressa bé la relació del programa amb el temari i les activitats que es realitzaran. I esta relació és correcta. Definix la duració de les jornades/sessions/parts en què es dividix l'activitat i aclaria tant la distribució de la jornada en les activitats i temes que es tractaran així com els descansos previstos.

2. Els continguts

Són un element clau en el disseny formatiu. El temari, l'extensió i l'organització en el temps, la coherència amb els objectius, l'especificitat per a l'activitat docent, l'actualització i el disseny pedagògic són aspectes rellevants en un disseny docent. El nivell o configuració mínim per a ser tingut en compte en la valoració es descriu a continuació:

Nivell	Adequat
El temari	Es pot establir una correspondència clara i completa entre el temari i els objectius encara que els temes són formulats en termes genèrics. Els temes, pel nombre i per la definició, són els adequats. La informació i bibliografia que citen és actualitzada encara que pot no incloure-hi les últimes novetats.

3. El perfil del docent

Ha de ser un professional amb experiència en el camp de coneixement sobre el qual és formador. A més, és desitjable que posseïska experiència docent. El nivell mínim o la configuració mínima per a ser tingut en compte en la valoració es descriu a continuació:

Nivell	Adequat
Titulació	Disposa de la titulació professional i l'especialització, quan existeix, que es vincula a les competències professionals relacionades amb els continguts o objectius de la formació.
Experiència	Acredita una experiència professional suficient en el camp de coneixement en què participa com a docent.

4. La proporció entre docents i estudiants

S'analitzarà en funció de les metodologies i disseny docent que s'expose en la sol·licitud.

Ha de permetre la interactivitat i la retroacció mínima necessària entre els uns i els altres. El nivell o configuració mínim per a ser tingut en compte en la valoració es descriu a continuació:

Nivell	Adequat
Raó docent/estudiants	Tenint en compte els objectius i metodologies declarades, hi ha un nombre d'estudiants per docent o tutor que permet un grau d'interacció suficient entre ells, tant en la formació teòrica com en la pràctica.

5. Els recursos

El mobiliari, aparatatge, productes, simuladors, documents, persones de suport, etc., ha de ser adequat tant en tipus, accessibilitat i en la quantitat que permeta l'ús de forma adequada pels participants, com coherents amb les metodologies que s'empren i els objectius que es persegueixen. El nivell o configuració mínim per a ser tingut en compte en la valoració es descriu a continuació:

Nivell	Adequat
Recursos humans	Quan és pertinent, es declara la participació d'altres professionals de suport com a administratius tècnics, informàtics, etc. Si el nombre és adequat, faciliten el desenrotllament normal de les activitats formatives.
Recursos humans	Quan és pertinent, es declara la participació d'altres professionals de suport, com ara administratius tècnics, informàtics, etc. Si el nombre és adequat faciliten el desenrotllament normal de les activitats formatives.

6. Mètode de selecció dels alumnes

Sempre és possible marcar prioritats a l'hora d'admetre els participants en una activitat docent continuada i seleccionar-los.

I finalment, com es puntua

Escala

- 0.0 Cap element o només un dels elements següents aconseguixen el nivell exigít: la duració de l'activitat, els continguts, el perfil del docent, la proporció entre docents i estudiants, els recursos, mètode de selecció dels alumnes.
- 0.1 Dels elements assenyalats, la duració de l'activitat i els continguts aconseguixen el nivell exigít.
- 0.2 A més dels elements assenyalats en l'ítem anterior, el perfil del docent aconseguix el nivell exigít
- 0.3 A més dels elements assenyalats en l'ítem anterior, els recursos i la proporció entre docents i estudiants aconseguixen el nivell exigít.
- 0.4 A més dels elements assenyalats en l'ítem anterior, el mètode de selecció dels alumnes aconseguix el nivell exigít.